

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestys Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,
Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75. Six months \$1.00

In Canada
One year \$2.00. Six months \$1.15

Toimitus:

ANNA LEPPÄNEN

Box 99, Astoria, Oregon.

Lasten kuolevaisuus

Siitä huolimatta, että kapitalistiset tilastotieteilijät koettavat etsiä syytä lasten kuolevaisuuteen kaikista mahdollisista seikoista, täytyy näidenkin tunnustaa, että suurin syy lasten kuolevaisuuteen ennen ensimmäistä ikävuotta on vanhempien taloudellisissa olosuhteissa.

Allaist palkat edellyttävät puutteellisia koteja, tarkotusmuukaisen lääkärihoidon puutetta, niukkaa ravintoa j. n. c. Näissä perheissä äidit ovat ylivoimaisen työn rasittamia. Ja näissä oloissa syntyneet lapset jäävät vaille silä hoitoa, jota ne tarvitseivät.

Eritoten ovat tässä suhteessa kuvaavat ne tilastolliset numerot, joita Yhdysvaltain työvirasto on julaissut ja jois-

ta kauttaaltaan käy ilmi se seikka, että mitä alhaisempi perheen isän ansio on, sitä suurempi on lasten kuolevaisuus.

Vuodelta 1916 olevat numerot osoittavat lasten kuolevaisuuden ja isän ansion välisen suhteen seuraavaksi:

Isän vuosipalkka:	Lasten kuolevaisuus:
Alle \$450	167 pros.
\$450—\$549	126 pros.
\$550—\$649	117 pros.
\$650—\$849	108 pros.
\$850—\$1049	83 pros.
\$1250 ja yli	59 pros.

Vimeisten vuosien kuluessa ovat olot tässä suhteessa kulkeneet huimaavaa vauhtia kurjistumista kohti. Niinpä viime vuodelta saadut numerot puhuvat lasten kuolevaisuuden kohonneen seuraavasti isän ansioon verrattuna:

Isän vuosipalkka:	Lasten kuolevaisuus:
Alle \$521	197.3
\$521—\$624	193.1
\$900—\$1,199	142.3
\$1,200 ja yli	102.0
Riittävä	88.0

Näin näemme, että mitä köyhempi perhe on, sitä lujemmin kuolema kouristaa sen hentosia lapsia. Huonoimmin palkatuista perheistä kuolee noin 200 lasta jokaista tuhatta syntynyttä kohti ensimmäisellä ikävuodellaan. Suurimman sadon vie murhanenkeli ensimmäisen kuukauden aikana. Vuonna 1916 kuoli kaikkiaan 164,660 lasta ensimmäisellä ikävuodellaan, joista 75,583 lasta kuoli ensimmäisellä kuukaudella.

Nykyisin kurjistuvat olot yhä. Elintarpeiden hinnat o-

soittavat kylläkin laskua kun vertaa niitä sota-ajan korkeisiin hintoihin, mutta ovat silti huomattavasti korkeammat kuin mitä ne olivat ennen sota-

Kun tämän lisäksi ottaa huomioon sen suunnattoman palkkojen laskemisen joka on kalkkiolla tehnyt itsensä tuntuvaksi sekä työttömyyden, joka tekee kokonaan mahdottomaksi hankkia välttämättömintäkään perheen elätukseksi, niin huomaamme, että työväenluokan lapset ovat tuomitut tässäkin yltäkylläisyyden ja luonnon rikkauksien maassa kuolemaan puutteeseen ja kurjuuteen.

Neuvosto-Venäjä on raskaiden taistelujensa keskellä kohoittanut tunnustuksen: Kaikki parhain lapsille! Se on koettanut antaa parhaimman saatavissa olevan ravinnon, hoidon ja kouluutuksen lapsilensa.

Kapitalistinen järjestelmä sitä vastoin murhaa miljoonittain hentoisia lapsia jo usein äitinsä kohtuihin ja elämänsä ensi päivinä. Ne, jotka onnistuvat kestämaan puutteen ja kurjuuden ja hiukankaan varittumaan, sulloo se hirmuisen saalistamishimonsa kiitaan, jossa he elävinä ruhjoutuvat. Ja kaiken tämän kustannuksella kapitalismi heikentyy ylläkylläisyydessä. Käsiään hykerrellen se laskee köyhälistölapsukaisten veren hinnalla kokoamaan rikkauksia.

Oletko tehnyt tehtäväsi?

Oletko käyttänyt jokaista tilaisuutta hyväksesi luokkataistelun välttämättömyyden selittämiseksi niille, jotka eivät vielä ole mukamme?

joutui vaaranalaiseksi vastavallankumouksellisten hyökkäysten edessä. Sisällissodan viime kolmen vuoden historia kertoo monta tapausta missä naisilla on ollut huomattava osa. He ovat osoittaneet kykynsä neuvostotasavallan puolustamisessa. V. 1919 kun valkokaartilaiset piirittivät Donin aluetta ja Luganskia, Denikin uhkasi Tulaa samalla aikaa kun Judentsh läheni punaista Pietaria, olivat naiset aseissa rinnan miesten kanssa lyömässä takaisin vihollisen hyökkäyksiä. Naiset todellakin osoittivat tavatonta rohkeutta. He olivat lujasti päättäneet puolustaa kaupunkiaan viimeiseen veripisararaan asti. Kun Denikin oli Tulassa ja uhkasi Moskovaa, sanoivat naiset, että jos vihollinen tulee kaupunkiin "täytyy sen kulkea heidän kuolleitten ruunittensa yli".

Pietarin naisten urhoollinen toiminta on hyvin tunnettua siltä ajalta kun Judentsh uhkasi kaupunkia ja tuskin tarvinnut kerrata sitä tässä seikkaperäisesti. Pietarin naiset eivät alnoastaan lähettäneet 500 punaista sairaanhoitajataria rintamalle, mutta he myöskin tekivät varsinaista sotilaspalvelusta. He katvoivat valihautoja kylmimmälläkin säällä, he taistelivat korakiväärikomppani- oissa ja autoivat piikkilanka-aitojen panossa kaupungin ympärille. Erikoisessa vahti-osastoissa armeijan karkureita silmällä pitäessä olivat naiset erittäin valppaita.

Kun työväen tasavaltaa uhkasi ulkonainen vihollinen täytyi sen käyttäen naisten käytännöllistä apua, vastoin sitä porvarillisen yhteiskunnan käsitystä että "naisen paikka on kotona" siltä aikaa kun miehet taistelevat sotatantareilla. Jo ajatuskin naisten osanotosta sotaan oli porvarillille maailmalle vastenmielistä. Tämä maailmankatsomus pelkää, et-

Toveritar Agda Vatanen päässyt vankilasta

Viime vuoden alkupuolella tuomittiin Suomessa kuritushuonorengastuksiin useita Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen perustavan kokouksen jäseniä. Näiden joukossa oli myös toveritar Agda Vatanen. Suomesta viimeksi tulleiden tietojen mukaan on nyt toveritar Agda Vatanen 15 ja puoli kuukautta kestäneen van-

AGDA VATANEN

keutensa jälkeen päässyt vapauteen viime kuluneen toukokuun 24 päivänä. Toveritar Vatanen saavuttua junalla Helsinkiin, oli häntä vastassa Helsingin sosialistisen kunnallisyhdistyksen lähetystö, joka lausui hänet tervetulleeksi vapauteen ja keskeytettyä työsää jatkamaan. Toveritar Vatanen on toiminut Suomen työväenliikkeessä monia vuosia. Suomen lehtien kertoman mukaan eivät kolkot vankilakomerot olleet masentaneet hänen mieltänsä, vaan reippain mielin on hän astunut taas köyhälistön vapautusliikkeen rivellin.

MAALAI- JA PALKKATYÖLÄISNAISET VENÄJÄLLÄ

(Jatkoa edell. numeroon)

Vaikkakin vallankumouksen ensipäivästä alkaen valittiin naisia neuvostoihin niin kuitenkin vaan harvoissa yksityistapauksissa uskottiin tärkeitä hallinnollisia tehtäviä naisille. Ei nykyäänkään vielä naiset ole kyllin lukuisesti edustettuina neuvostoissa. Niissä edellämaintuissa kolmestaotista läänissä on kuusiastaa kolmekymmentäviisi jäsentä, keskimääräisesti jaettuna tekee viisikymmentäkolme jäsentä kuhunkin läänin. Huomiota kiinnittävä tosiasia on se, että piiri-neuvostoissa on 574 naisjäsentä ja alnoastaan noin seitsemän naista läänin neuvostoissa. Moskovon läänissä on 1,500 jäsentä, joista on naisia alnoastaan 137. Pietarissa on 250 naisjäsentä, Samarassa 30, Charkovissa 40, ja Odessassa 10. Ja kuitenkin on naisten luku kasvanut tavattomasti erilaisissa hallinnollisissa laitoksissa viime vuosien kuluessa. Kymmenessä teollisuuspiirissä eli läänissä on nykyään 3,344 naista tärkeissä ja vastuunalaisissa tehtävissä erilaisissa hallituksen toimistoissa. Seitsemästä sadasta neljästä työläisnaisten edustajasta, jotka on lähetetty harjoittelijoiksi erilaisiin neuvosto-osastoihin Moskovon läänissä, neljäkymmentäyks on kohonnut työnjohtajain apulaisiksi, 519 naista on lähetetty harjoittelijoiksi erilaisiin tehtäviin. Pietarissa on noin 733 naista, jotka opettelevat toimeenpaneviin tehtäviin ja 4,660 naista, jotka tekevät väitäläisesti työtä neuvostolaitoksissa. Naiset ovat tehneet paljomerkityksellistä palvelusta hallitukselle tarkastustoiminnallaan sellaisissa laitoksissa kuten esim. ovat

yhteiskunnalliset keittiöt, sairaalat, lastenkodit ja monissa muissa yhteiskunnallista hyvinvointia ylläpitävissä laitoksissa.

Valppaan silmällä pidon kautta pääsevät naistarkastajat monesta epäkohdasta selville sekä erheistä että tahallista tehtäviensä väärin käytöstä, mitä entisen porvariluokan jäsenet harjoittivat. Heidän ilkoimieliset vehkelynsä naiset tavastavasti paljastivat. Naisilla on erinomainen talpumus ja kyky tarkastustyöhön. Ja tästä johtuu, että Neuvosto-Venäjäällä on 25,000 naista tarkastustoimissa. Kahdeksatoista teollisuuslääänissä on 3,436 naistarkastajaa, jotka on valittu työläisnaisten valitsevien odustajanaisten keskuudesta. Pietarissa oli sairaaloiden tarkastuksessa 500 naista mukana. Terveydenhoitotoimiston tiedonantojen mukaan naiset ovat tehneet ansio- kasta työtä olosuhteitten parantamiseksi punaisen armeijan sairaaloissa järjestimällä lauantai-talkoita sotilaiden vaatteiden paikkaamista ja sairaaloiden puhdistamista varten. Myöskin ovat naiset tehneet sairaitten sotilaitten elämän valoisammaksi lukemalla heille sanomalehtiä, alkakausjulkaisuja ja kirjoja ja kirjoittamalla heille kirjoja. Kaikki tämä on osoittautunut suureksi hyödyksi kärsiville sotilaille sairaaloissa.

IV. Naiset sisällissodassa ja armeijapalveluksessa.

Samalla kuin naiset ovat tehneet arvokasta palvelusta omalleen saaraalatyönsä kautta, ovat he myöskin palvelleet tasavaltaa uskollisesti ja urheasti silloin kuin vallankumous

tä se rikkoisi perhesiteet ja siten lahoitaisi yksityisomistuksen ja luokkavallan juuret.

Vaikkakin imperiaalisten sodan aikana naiset toimivat erilaisissa sodan avustustoimissa kaikkialla Euroopassa, erittäinkin Englannissa, ei se kuitenkaan ollut niin paljon varsinaista hallituksen työtä vaan yksinkertaisesti, enemmässä tai vähemmän määrässä patrioottista kiinnostusta.

Suhtautuminen naisiin, jotka ovat kutsuttu antamaan apuaan työläisten tasavallan puolustamisessa, Neuvosto-Venäjäällä on kokonaan erilainen. Työläisten tasavalta pitää naisten työtä armeijassa maan puolustamiseksi aivan yhtä välttämättömänä kuin tasapuolista vastunnalaisuutta taloudellisten tehtävien suorittamisessa. Näinollen siis naisten osanotto sotilaallisiin toimiin ei ole vaan väliaikainen apukeino, kuten imperiaalistsissa sodissa, vaan tärkeä aseman pelastustoimenpide. Taistelussa yllimenokauden aikana Venäjällä on jokaisen kansalaisen velvollisuus, ei alnoastaan tehdä työtä mutta myöskin tehdä sotapalvelusta uuden työväen valtion eduksi. Jokaisen kansalaisen kyyt otetaan tarkoin huomioon, että voidaan käyttää ne mahdollisimman hyvin. Naisia ei syrjäytetä. Mitä yleisemmin laajat joukot avustavat sitä voimakkaammin voi punainen armeija puolustaa maataan. Erittäinkin naisten tulisi olla yhtä hyvin kiintyneitä punasen armeijan voittoon rintamalla kuin he ovat siihen vapautensa minkä heille antaa neuvosto-hallitus. Lokakuun vallankumous, polstamalla luokkajaj, teki naiset tasa-arvoisiksi kansalaisiksi nauttimaan kaikki kansalaisoikeudet ja kantamaan kaikki kansalaisvelvollisuudet. Se porvarillisen maailmankatsomuksen käsite,